

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยงที่มารับบริการ
ในศูนย์สุขภาพชุมชนบ้านวังร้อ ตำบลวังมหากร
อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

ผู้เขียน นางสาวอรวิระ สีลพงษ์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.हरรรษา

เศรษฐบุปผา

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติณัฐ อัครเดชะอนันต์ กรรมการ

บทคัดย่อ

ปัญหาการดื่มสุราแบบเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายสถานการณ์การดูแลผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยง ในด้าน โครงสร้าง กระบวนการ และ ผลลัพธ์ของการดูแลผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยงที่มารับบริการในศูนย์สุขภาพชุมชนบ้านวังร้อ ตำบลวังมหากร อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 37 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยง 10 คน กลุ่มญาติหรือผู้ดูแล 10 คน กลุ่มแกนนำชุมชน 10 คน และกลุ่มบุคลากรสุขภาพ 7 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินพฤติกรรมการดื่มสุรา แบบประเมินความพึงพอใจผู้ป่วยจิตเวชไทย และแนวคำถามในการสัมภาษณ์รายบุคคลและรายกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนตุลาคม 2552 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาจัดหมวดหมู่

ผลการศึกษา ได้แก่

1. ด้านโครงสร้าง พบว่า 1.1 ไม่มีนโยบายเกี่ยวกับระบบบริการสำหรับการดูแลผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยง และ ไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการดูแลผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยง 1.2 ไม่มีแนวปฏิบัติในการดูแลผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยง และ 1.3 ไม่มีทรัพยากรบุคคลเพียงพอ และไม่มีแผนเฉพาะสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการดูแลผู้ที่มีสุราแบบเสี่ยงในศูนย์สุขภาพชุมชน

2. ด้านกระบวนการ พบว่า 2.1) บุคลากรสุขภาพ มีการคัดกรอง การบำบัด ป้องกัน มีระบบการส่งต่อและติดตาม 2.2) ญาติหรือผู้ดูแลมีการช่วยเหลือด้านจิตใจ และ 2.3) แกนนำชุมชน มีการดูแลช่วยเหลือน้อย

3. ด้านผลลัพธ์ พบว่าหลังได้รับบริการจากศูนย์สุขภาพชุมชนบ้านวังรอ 3.1) ผู้ที่ดื่มสุราแบบเสี่ยงไม่มีการเปลี่ยนแปลงความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุราแบบเสี่ยง 3.2) ผู้ที่ดื่มสุราแบบเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มสุราเพียงเล็กน้อยและ 3.3) ผู้ที่ดื่มสุราแบบเสี่ยงมีความพึงพอใจในการบริการอยู่ในระดับ มากที่สุดและญาติหรือผู้ดูแลมีความพึงพอใจในการบริการอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษานี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาแนวทางการดูแลช่วยเหลือ ผู้ที่ดื่มสุราแบบเสี่ยง ทั้งในด้าน โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนา นโยบายและแผนในการดูแลผู้ที่ดื่มสุราแบบเสี่ยงให้ชัดเจน ส่งเสริมแกนนำชุมชนในการดูแลช่วยเหลือและเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุราแบบเสี่ยงเพื่อการดูแลผู้ที่ดื่มสุราแบบเสี่ยงที่มี ประสิทธิภาพ และคุณภาพต่อไป

Independent Study Title	Situational Analysis of Caring for Persons with Risky Drinking Behaviors Receiving Services at Wangrou Primary Care Unit, Wang Mahakon Subdistrict, Tha Tako District, Nakhon Sawan Province	
Author	Miss Orawee Seelpong	
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)	
Independent Study Advisory Committee	Lecturer Dr. Hunsana	Sethabouppha Chairperson
	Assistant Professor Dr. Thitinut	Akkadechanunt Member

ABSTRACT

The numbers of persons with risky drinking behavior (PRB) problems have been continuously increasing. The objective of this study was to explain situation regarding structure, process and outcome of caring for PRB receiving services at Wangrou Primary Care Unit, Wang Mahakon Subdistrict, Tha Tako District, Nakhon Sawan Province. Thirty-seven persons selected by purposive sampling were divided into 4 groups: 10 PRB, 10 relatives or caregivers, 10 community leaders, and 7 health care personnel. Data were collected using a demographic data questionnaire, the Alcohol Use Disorders Identification Test, the Thai Psychiatric Satisfaction Questionnaire, and individual and group interview guidelines. Data were obtained in October 2009 and were analyzed using descriptive statistics. Data from interviews were categorized.

Results of the study were as follows:

1. For structural aspect: The study found that 1.1) there was no policy regarding care service for PRB, and no budget support in the care of PRB; 1.2) there were no guidelines for caring the PRB; and 1.3) there were insufficient human resources and no specific plan for the development of

human resources in caring for the PRB in primary care unit.

2. For process aspect: The study found that 2.1) health care personnel had screening, treatment, prevention, referral and follow up system; 2.2) relatives or caregivers provided mental support; and 2.3) community leaders provided little support.

3. For outcome aspect: After receiving services at Wangrou Primary Care Unit, the study found that 3.1) the PRB had not changed their knowledge about risky drinking, 3.2) the PRB had slightly changed their behaviors towards alcohol drinking, and 3.3) the PRB were satisfied with the services at the highest level and relatives or caregivers were satisfied with the services at a high level.

The results of this study could be used as basic information for the development of guideline for caring PRB with regard to structure, process and outcome. Specifically, they could be used for development of policy and plan for caring PRB, promoting community leaders to help PRB, and improving knowledge about risky drinking for effective and appropriate care for PRB.